

Agrupació Fotogràfica de Catalunya

==== Carrer Duc de la Victòria, 14, pral. ====

Any I Núm. 4

Novembre 1925

IDEARI

Ens ha acudit en els darrers dies, que aquest lloc o espai del BUTLLETÍ era propi per utilitzar-lo com tribuna des d'on fixar nostres pensaments i nostres ideals malgrat la poca extensió que s'els hi pot donar. Això no obstant, pot ésser benifetós en el cas particular de l'Agrupació. Bréu: dir lo necessari sense enfarfec de literatura, clar i terminant.

En el número passat cridarem l'atenció dels amics consocis en ço que deuen devenir els premis del Concurs anyal. Avui tocarem altre aspecte que no deixa de tenir el seu interès dintre la mateixa qüestió.

Es demana equitat en l'admissió d'obres, imparcialitat en el Jurat admisor, justícia en el Jurat qualificador, neutralitat rabiosa en el C. D. per a tots aquests tràmits i la major cura en triar els Jurats, bona organització, etc.

Bé: mai ningú no podrà acusar-nos de no haber-ho complert estrictament. Hom trova el que desitja i ningú no's creurà postergat si s'até a les Bases, l'articulat de les quals s'ha fet pensant que produïssin el major benifet als Socis a l'Agrupació. No en dubteu. Comproveu amb el C. D. i en tindreu la certitut.

Peró unes Bases i nostra millor voluntat no son suficients per a reeixir. Unes i altre poden ésser burlades.

Com?

... ..

Els qui han rebut d'un Jurat el premi a llur esforç, intel·ligència i sentiment artístic, podran dir amb veu alta que's ben seu; es a més a més, el títol que deixondeix l'ànima, la compensació als sacrificis realitzats.

Perquè hom creu que, malhauradament, hi ha premis per aquests mons de Deu, que tal volta estarien en propietat posats a l'aparador d'un comerç de fotografies i no allà on son.

LA LLUM

(Continuació)

Fotòmetre de Lummer i Brodhun. - Composat per una pantalla blanca, opaca, de guix; dos miralls i un sistema de prismes.

Després, entre altres, hi han el de Weber, i el de Vernon-Harcourt, els quals son ja veritables aparells en la millor accepció del mot.

Els dos esmentats darrerament tenen un sol focus; en el primer es crema benzina i en l'altre una barreja d'aire i vapor de pentan.

L'inconvenient més greu que's presenta en fotometria es la desigualtat de coloració de les llums que's volen comparar. En el fotòmetre de Weber poden comparar-se les llums tenint cura d'un sol color dels que's componen col·locant vidres de colors.

II. - REFLEXIO DE LA LLUM

Si un raig de llum es interceptat en son camí per una superfície pulimentada qualsevol, tan bon punt trova aquesta superfície es retornat per ella seguint altra direcció simètrica a la primera.

El raig que arriba a la superfície, pren el nom de *raig incident*, el simètric que surt d'ella el de *raig reflexat*.

Les lleis de reflexió de la llum en una superfície perfectament pulimentada son aplicables qualsevol que sigui la forma de la superfície o la naturalesa del medi que l'envolta.

Suposant que la superfície sigui curva, aquesta pot ésser dividida en petites parts d'àrea que poden arribar a considerar-se com planes i aleshores la llum es reflexada d'acord amb les lleis que donarem.

Totes les substàncies presentant una superfície pulimentada re-

flexan la llum en major o menor quantitat segons sigui la naturalesa del cos.

Algunes com l'argent polit reflexan quasi tota la llum que reben (un 90 per 100); altres, com els cossos transparents, no en reflexen més que un 40 per 100 i si la llum incideix a l'aigua sols un 17 per 100 es reflexada.

Llei de la reflexió. - Sigui C A el raig incident a una superfície pulimentada. Pel punt A d'incidència traci una normal A B i tindrém l'angle d'incidència.. C A B = α El raig reflexat segueix la direcció A D formant un angle B A D de reflexió, igual al C A B (fig. 4).

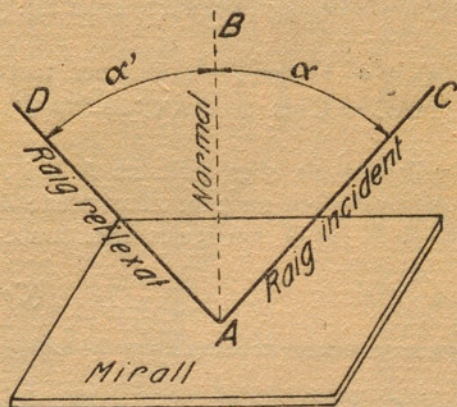

Fig. 4

Doncs, si

$$CAB = BAD ; \alpha = \alpha' \quad (1)$$

de ço que s'en dedueix la següent llei:

L'angle d'incidència es igual a l'angle de reflexió i els raigs incident, el reflexat i llur bissectriu estant continguts en un sol plà.

D'això s'en dedueix que tots els raigs que eran paralels abans d'arribar al punt de reflexió continuan essent-ho un cop reflexats.

Efectivament, si suposém en la fig 4 una serie de raigs paralels a l'incident C A tots aquestos raigs formaran angles d'incidència α iguals entre sí, i per tant succeirà lo mateix amb de reflexió α' i si

$$\alpha = \alpha'$$

per a tots els angles, els raigs reflexats seran paralels com els incidents.

A més *el raig que incideixen normalment son reflexats també normalment* doncs aleshores succeeix que

$$\alpha = 0 \quad \text{i per tant} \\ \alpha' = 0$$

Miralls plans. - Si s'aplican les lleis de la reflexió a un feix procedent d'un focus lluminós podem dir, si son recullits per un mirall plà, que els raigs procedents d'un punt lluminós M formen en ell una mena d'imatge M' simètrica de M respecte del plà del mirall.

En efecte, segons la llei de reflexió (1) en la fig. 5 succeeix:

$$\alpha' = \alpha \quad \text{i} \quad \beta = \beta' \quad \text{i per tant} \\ MAC = CAB \quad \text{i} \quad MA'C' = C'A'B'.$$

Si ara es perllongan els raigs reflexats A B i A' B' travessant el mirall X X es trovaràn en un punt M' simètric del M, doncs els triangles M N A i M' N A son iguals com també els M N A' i M' N A.

(Continuarà)

La fotografia nocturna

Heus aquí un dels aspectes ben poc conreuat en nostre país, mentre a l'extranger hi ha entitats que quasi pot dir-se que son creades per a cultivar aquest bell caire de la fotografia.

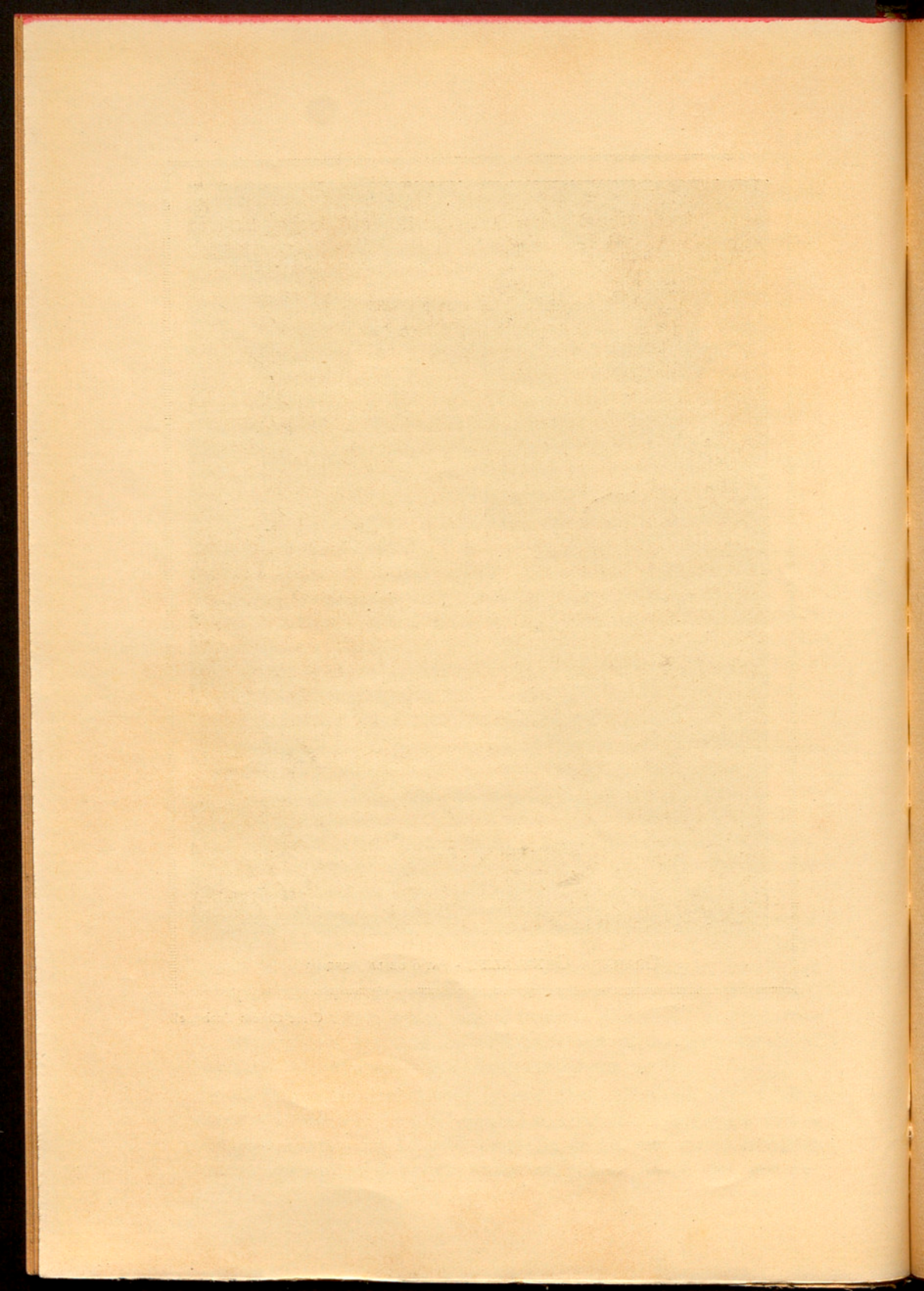
Quantes voltes he visitat una Exposició o un Concurs, tantes vegades m'ha acudit pensar que ço que aquí té tant comptats adeptes, té fòra de la nostra terra molts conreuadors que saben treurer força partit de llur preferència, executant vertaderes obres mestres, les quals podem imitar tots, si tenim la paciència i el gust artístic necessari per a vèncer les dificultats que poden presentar-se en l'execució dels assumptes que podem anomenar de nit.

Es indubtable que's poden treurer d'un contrallum o d'un altre efecte d'il·luminació ja sigui natural o artificiós, proves que fins a cert punt donen i fan l'il·lusió d'aspectes de nit, més, per a nosaltres aquesta imitació de la veritat tindrà sempre un no sé què, que l'a-

GRANADA GENERALIFE - PATIO DE LA ACEQUIA

Clixé Claudi Carbonell

llunyarà d'aquell savor de realitat que posseeixen els jocs de llum i ombra de les fotografies preses a lo que podriem anomenar llum de lluna o aprofitant la claror real de l'assumpte.

Cal, però, abans de tot, tenir amb compte les condicions, diguem-ne indispensables, que deu reunir la fotografia nocturna, éssent-ne una de les principals l'elecció de l'assumpte que volém resoldre.

Es convenient, en primer lloc, no basar-se en l'aspecte diurn de les coses per a treure l'impressió que'ns donaràn de nit, doncs un recò de pati que de dia serà sense interès, pot devenir a la llum d'un fanal, d'un caient interessantíssim; un carrer estret il·luminat per la llum de les botigues, un troç de port, on s'hi reflectin els vaixells i les llums, un camí fangós sembrat de tolls que reverberen, unes runes on un raig de llum hi posa la nota escaient, son entre molts d'altres, assumptes del tot indicats.

Tinguém, però, en compte, que d'una faiso més general, la neu, el sol amb pluja, després d'un xàfec, l'aigua estancada, etc., etc., poden també ésser bells efectes de nit si s'aprofita llum adequada amb reflexes suficients.

Per a el nostre objecte, havem de tenir present que un temps amb el cel cobert, es preferible quan ço que volém fotografiar està il·luminat artificialment, més quan volém efectes de lluna, es tot lo contrari, doncs interessa escollir una nit clara, sense núvols, i sense vent; les nits d'hivern quan el temps es seré, son molt apropiat i entre aquestes les que precedeixen la lluna plena sont les millors, car, aleshores, l'astre dona el màxim de claretat, éssent les millors hores les de matinada quan a l'horitzó l'aua vol vèncer la nit, doncs es a n'aquella hora quant els contorns es dibuixen més clars.

El focat de la placa pot presentar quelques dificultats, degudes en part a la manca de llum i en part a l'opacitat que presenta el vidre despolit podent aquesta darrera remeiar-se bastant extenent vaselina o alguna materia oliosa damunt el vidre, per la part desllustrada, i esdevé més transparent.

La durada de la posa varia naturalment en raó inversa de l'intensitat de la llum, ço fa que siguin tant grans les variacions que no puguin donar-se dades precises.

Alguns assaigs personals sont del tot indispensables per a educar la facultat d'apreciar el temps de pose. Tinguém, però, com a guia en els cassos de llum de lluna que aquesta es mil voltes més feble que la llum que'ns arriba directament d'el sol; per consegüent dintre les condicions millors o siguin les que ans hem exposat, serà

precis posar uns deu minuts, no poguent sobrepassar llargament aquesta mesura perquè ens exposariem a que les ombres es desplaçessin, éssent aixó la causa d'una manca de netedat de línies en la prova final.

No hi ha cap necessitat durant aquestes llargues exposicions de preocupar-se dels vianants que van i venen sense estacionar-se, més és del tot precis guardar-se dels fanals dels vehicles de totes menes que travessin el camp de l'objectiu, prenent la precaució de tapar-lo mentre siguin dintre l'assumpte que hem enquadrat.

L'ús de la placa antihalo és de tot punt indispensable, no aixís l'ortocromàtica, doncs la llum és blanca com la de les làmpares d'arc.

Si la part lluminosa és molt intensa i més si aquesta no es lluny de l'operador, procurarà dissimular-la darrera d'algun objecte que li fassi de pantalla, un rètol de botiga en un carrer, la soca d'un arbre en primer plà, etc.

A voltes aquesta precaució es de tot punt impossible adoptar-la; aleshores s'impressiona la placa amb la llum apagada encenent-la al final de l'exposició solament el temps necessari perquè dongui l'efecte que's desitja.

Com sigui que generalment s'opera en nits fredes, alguns advertiments son necessaris, tals com el que les lentilles de l'objectiu no s'entelin amb la humitat de l'atmosfera, evitar el passar la placa amb brusquetat del fret exterior a la temperatura d'un revelador calent quan es torni d'impressionar-la doncs la humitat de l'aire posada damunt la gelatina la llençaria a perdre irremissiblement.

Gran nombre de fracassos en fotografia nocturna sont provinents d'aquestes senzilles causes.

El revelat no presenta cap dificultat especial; solsament ha de tenir-se cura de no forçar-lo amb excés.

La prova deurà fer-se en un paper que dongui tot llur valor a les taques de llum éssent el bon gust de quiscun el que ha de triar el suport més convenient a l'obra feta.

No està en nostre ànim posar càtedra amb aquestes senzilles notes a prop de la fotografia nocturna, però sí tindrem un goig si elles decidissin a algú a provar de practicar-la assegurant des d'ara que si no regateja llur esforç arribarà a fer obra positiva i els resultats que d'ella obtindrà el compensaràn crescudament del desvetllament i temps que hi haurà esmerçat.

REVISAT PER LA CENSURA GUBERNATIVA

PROGRAMA

NOVEMBRE

DIUMENGE, 1. - Gualba. - Sortida per M. S. A. a 5.40 hores Tornada a 21.57 hores. Pressupost: 10.00 pessetes.

DIJOURS, 5. - A 22 hores. - *Projecció*. - Primera lliçó del *Curs de tiratge directe de proves, ampliació i diapositives en vidre*.

DIUMENGE, 8. - Castellbell i Vilar. - Sortida per Magoria a 5.45 hores. - Tornada a 19 hores. Pressupost: 8.00 pessetes.

DIJOURS, 12. - A 22 hores. - *Projecció* a càrrec d'En Joan Porqueras. *Segona lliçó del Curs*.

DIUMENGE, 15. - Roda de Vic. - Sortida per l'estació del Nord a 6.00 hores. Pressupost, 5.00 pessetes.

DIJOURS, 19. - A 22 hores. - *Projecció*. - *Tercera lliçó del Curs*.

DIUMENGE, 22. - *Visita al Studi-Arxiu del Mestre N'Adolf Mas*, a 10.00 hores en punt. Lloc de reunió, davant la Catedral.

NOTA IMPORTANT. - Per assistir aquesta visita, és indispensable inscriure's a Se retaria per tot el dia 19, doncs sens aquest requisit no será possible concórrer.

DIJOURS, 26. - A 22 hores. - *Conferencia* per l'eximi Mestre En Rafel Garriga amb el tema: *Consideracions sobre els objectius de gran obertura útil*.

DIUMENGE, 29. - Vallvidrera. - Punt de reunió: Estació de Sarrià a 8.00 hores. Tornada a mig dia.

DESEMBRE

DIUMENGE, 6. - Rupit i Tavertet. - Sortida per l'estació del

DILLUNS, 7. - Nord a 6.00 hores. - Pressupost, 40.00 pessetes.

DIMARTS, 8. -

DIJOURS, 10. - *Projecció*. - Primera lliçó del *Curs de diapositives en vidre*.

DIUMENGE, 13. - Arbúcies. - Sortida per M. Z. A. a 5.40 hores. Tornada a 22.30 hores. Pressupost, 15 pessetes.

NOTES. — Per a tots els actes que destitgin pendre part els senyors socis, es prega s'inscriuin amb tres dies d'anticipació.

— Per a tota mena de detalls, dirigiu-vos a l'usatge social tots els dies feiners, de 19 a 21 hores i de 22 a 24 hores, exceptuant els dissabtes que sols es de 19 a 21 hores.

— Aquest Programa es reparteix gratuïtament als senyors socis i a les Entitats de caràcter similar a la nostra.

NOTICIARI

CURSOS. - Continuant la tasca empresa aquest mes es donarà el *Curs de tiratje de proves directes, ampliació i diapositives en vidre* ja anunciat.

Al Curs passat hi han assistit bon nombre de socis els quals han donat mostres de plena satisfacció de l'ensenyament de nostre amic En Guillèm Berbiela el qual hi posa tot l'entusiasme i coneixements necessaris.

SOCIS INGRESSATS. - Lluís Miró. - Angel Guerrero. - Juli Ferrer d'Aixalà. - Francesc Fabrelles. - Gustau Cortel.

CONFERENCIES. - Preocupant-se el C. D. intensament d'aquest aspecte de nostra activitat ha rebut l'atenció dels Mestres Garriga, Mas i Areñes de les Conferencies que donen. Per no poder parlar amb la deguda detenció que mereixen, degut a la proximitat del II Concurs ho aplaçem per a el proper mes de Desembre. Ells sabran perdonar-nos sens dubte aquesta dilació. L'A. F. de C. en resta agraïda i els hi tramet les més expressives mercès.

PUBLICACIONS REBUDES. - La Revue Française de Photographie. - Photo-Revue. - Butlletí del C. E. Vilafranquí. - La Photo pour tous. - Butlletí del C. E. de la C. de Bages. - Butlletí del C. E. Rafel Casanova. - Butlletí del C. E. de Sabadell. - Butlletí del C. E. de Gracia.

CLIXE. - Autor: Claudi Carbonell.
Caracteristique:

Diafagma: 36.

Exposició: 30".

Ecran groc: Coeficient 5.

Objectiu: Tessar Zeiss, 4.5.

Placa: Sigurd, orto-anti-ràpid.

Revelador: Glycine.

L'Agrupació i en nom seu el C. D. tramet les mercès més expressives al senyor Carbonell per la donació del clixé d'aquest BUTLLETÍ.

